ཁྲི་ཀའི་ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་གི་བྱུང་བ་དང་གནས་བབ་ལ་ རགས་ཙམ་དཔྱད་པ།

འཛོམས་སྐྱིད་སྒྲོལ་མ་ནས།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

དཔྱད་རྩོམ་འདིར་རྩོམ་པ་པོས་ཞིབ་འབྲི་མིའི་རིགས་རིག་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་སྣང་ཚུལ་རིག་པ། ཆོས་ལུགས་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞིའི་ཡ་གྲལ། ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་བྱིན་རླབས་མཉམ་པར་གྲགས་པའི་ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་གི་བྱུང་འཕེལ་བརྗོད་པར་བྱས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་གཞུག་ལྟར་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་མཁན་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ཡིན་པ་དང་ཕྱག་བཏབས་ལོ་༡༢༤༨ཡིན་པ་ར་སྤྲོད་བྱས། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དོན་དངོས་དང་། མཁས་པའི་གསུང་འགྲོས་བཅས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟ་གཞོགས་བསླེས་ཏེ། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཁྲོད་ཇོ་ཁང་འདིར་ཆག་སྒྲོ་བྱུང་བའི་སྐྱ་གཞུག་ཏུ་ཨ་ཁུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་ཞིག་གསོ་དང་བསྐྱར་བཞེངས་མཛད་ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་གཙོ་ཐིག་ཏུ་བཟུང་ནས་དབྱེ་ཞིབ་དང་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་བབ་བརྟག་དཔྱད་ཁྲོད་ཇོ་ཁང་གི་ཕྱིའི་བཀོད་པ་དང་ནང་གི་རྟེན། རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཐད་རགས་བསྡུས་ངོ་སྤྲོད་མཐར། ཇོ་ཁང་གི་དངོས་ཡོད་དོན་སྙིང་ཐད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྟེན་གཞི་ཇོ་ཁང་ནི་ཁྲི་ཀའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སྤྱེལ་ས་དང་སོ་སོའི་འདུན་པའམ་རེ་བ་བཙོལ་ས། རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་འདོན་སྤྱེལ་བྱེད་སའི་གནས་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཟིན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཇོ་སྐུའི་རིག་གནས་འདི་སྲུ་མཐུད་དུ་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་དར་སྤེལ་བྱ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བཏང་ཡོད།

'Dzoms skyid sgrol ma, "Khri ka'i jo jo lha khang gi byung ba dang gnas bab la rag tsam dpyad pa", *Revue d'Etudes Tibétaines*, no. 29, Avril 2014, pp. 65-89.

བརྡ་ཆད་གཙོ་བོ། ཁྲི་ཀ རྡོ་རྡོ་ལྷ་ཁང་། ལོ་རྒྱུས། གནས་བབ།

དེ་ཡང་ཁྲི་ཀའི་རྡོ་ཁང་འདིར་མི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཞིང་། ཡུལ་འདིའི་མི་རྣམས་ལ་ཆ་མཚོན་ན་རྡོ་ཁང་འདི་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་གནས་བབ་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཟིན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་གྲུ་འདིའི་ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན། ཁྲི་ཀའི་རྡོ་སྐུ་བྱིན་རླབས་ནི་ལྷ་སའི་རྡོ་སྐུ་དང་བ་ཡན་ཞུང་ཞེན་གྱི་རྡོ་སྐུ་དང་མཉམ་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་རྡོ་སྐུར་མཇལ་ན་ཐོག་མར་ཁྲི་ཀའི་རྡོ་བོར་མཇལ་དགོས་ཞེས་པའི་ངག་རྒྱུན་ཡོད། གནའ་ནས་དཔྱིད་ལྟའི་བར་གནས་འདིར་སླེབས་པའི་མཇལ་བ་དང་ལྷ་སྐོར་བ་ནི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར་སྣང་ངོ་། ཡིན་ཡང་གནས་མཆོག་འདི་ཡིས་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་ལ་མདོར་ཙམ་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་ན་ཕལ་ཆེར་མི་མང་པོས་དེ་འདྲའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་སྲིད་མ་རེད་སྙམ། དེ་བས་ཁོ་མོས་གནས་མཆོག་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཉམས་ཞིབ་རོབ་ཙམ་བྱས་ན། དེ་ཡང་སྔ་རབས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་འབྲས་བུའི་ཐད། བོད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་ཐོག་མར་འདིའི་སྐོར་ལ་རག་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་ཡོད་པ་ནི་མཁས་དབང་བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་༼མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་༽རེད། ༼མཚོ་སྔོ་ཁུལ་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་༽ཞེས་པའི་དེབ་ལས་རྡོ་ཁང་གི་སྐོར་ཡང་ཟུར་ཙམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་མེད། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིག་གི་ལམ་ནས་བྲིས་ཡོད་པ་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཡང་ཕེ་ཀྲི[1] ཟེར་བ་ཞིག་གིས་རྡོ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་སྐོར་དཔེ་དེབ་༼ཟི་ལིང་མཁར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསར་མ།༽[2]ཞེས་པའི་ནང་དུ་བཀོད་ཡོད། ཀུང་ཧྲ་མིན་གོའི་སྐབས་སུ་ཡོའོ་ཀྱུན（姚钧）ཟེར་བ་ཞིག་གིས་རྩོམ་འདི༼ཁྲི་ཀ་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས།༽《贵德县志稿》ནང་དུ་སྒྲིག་བར་བྱས། མ་གཞི་ནས་རྡོ་རིང་གི་ནང་དོན་འདི་ཆེས་ཐོག་མ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་མཁན་ནི་ཧྲི་ཧྲོ་ཆེན（释绍乾）ཟེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༥༦༢ལོར་རྡོ་བྲང་གི་ནང་དོན་ཚངམ་དཔེ་ཆའི་ནང

---

1 杨应琚字佩之

2 རྒྱའི་མིང་ལ《西宁府新志》ཟེར་ལ། ཁྲོན་བསྡོམས་པོ་ཏི་བཞི་བཅུ་ཡོད་དེ།ནང་དུ་ས་རྒྱུས་དང་གནམ་དཔྱོད། ཞིང་ས། དཔོན་རིགས། དམག་དོན། རྩོམ་རིག་སོ་ལས་བརྗོད་ཡོད་པའི་ཆེད་དེབ་ཤིག་ཡིན་ལ། སྔོན་འགྲོའི་གཏམ་དུ་ཟི་ལིང་མཁར་དང་ཡ་ཀྲེ། བ་ཡན། ཁྲི་ཀ། རྨ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རི་མོ་བཀོད་ཡོད། དེབ་འདི་ནི་གནའ་ནས་དཔྱིད་ལྟའི་བར་ཆེས་ཆ་ཚང་ལྡན་པའི་མཚོ་སྔོན་ས་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་ཡོད་པའི་དེབ་སྙིང་ཅིག་ཡིན།

ད་བཀོད་པ་རེད། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཁྲིན་ཆེན་དབྱིན་དང་རྣམ་མ་ལིན་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་བྲང་གི་ནང་དོན་འདི་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཡོད། རྩོམ་དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཙམ་དུ་རྡོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་མཚོ་སྔོན་ས་ཆའི་བོད་པ་དང་སོག་པོ་གཉིས་མིང་རྒྱལ་རབས་བར་མཛའ་འབྲེལ་ཐབ་བ་དེ་བསྟན་ཡོད། ཡིན་ཡང་རྡོ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཧོག་ཙམ་ལས་བརྗོད་མེད། བསྡོམས་ན་བརྗོད་བྱའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བའམ་ཡང་ན་གསལ་པོར་བརྗོད་པ། མཆོན་ནུས་པའི་དཔྱད་གཞི་ནི་ཧུང་དྲགས་པར་སྣང་ངོ། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་ཁོ་མོས་ཀྲུང་གནས་འདིར་སླེབས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དང་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུངས་འབུམ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་དང་རྡོ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣར་འདྲི་གཙོད་དང་། སྒྲ་ཕབ་པ། ཡུལ་དངོས་ཧོག་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གཙོར་བཟུང་ནས། གཞུང་ལུགས་ཐད་ཞིབ་འབྲི་མིའི་རིགས་རིག་པ་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་སྣང་ཚུལ་རིག་པ་བཅས་ལ་རྐང་བཙུགས་ཏེ་རང་གི་ཉམས་ཞིབ་ཐོན་ཐུས་འདིར་གཡུར་ཟའི་འབྲས་བུ་ཐོན་པར་ནུས་ཤུགས་བཏོན་དང་འདོན་སྨུས་བྱས།

དང་པོ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་ཐོག་མའི་བྱུང་ཚུལ།

ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞིའི[3]ཡ་གྱལ། ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་བྱིན་རླབས་མཉམ་པར་གྲགས་པའི་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་ཁྲི་ཀ་རྫོང་སྲིད་གཞུང་ས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་སར་སྨད་པ་སྡེ་བར་བཞུགས་ཡོད་ལ། ལྷ་ཁང་འདི་ཐོག་མར་བཞེངས་མཁན་གྱི་ཐད་ནས་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལྡན་ཏེ། ཐོག་མར་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྟེན་འདི་བཞེངས་པའི་སྐོར་ལ་མདོ་སྨད

3 གཞན་གསུམ་ནི། ལྟོ་ནུབ་མཚམས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་དུ་གྲགས་པའི་གདོང་སྣའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་སྤྲུལ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་གྱི་དབུ་སྐྲ་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་མི་ཉག་མཐོང་གྲོལ་མཆོད་རྟེན། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་སུ་རྡོ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཨོཾ་ཨཿཧཱུྃ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་རང་བྱོན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མཚན་མོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་གྲགས་པ་དེ་ནང་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དལྷ་ལྷ་དཀར་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་བཞུགས། འདི་ལ་ལྷ་རང་སྐྱེས་ཡང་ཟེར།

ཆོས་འབྱུང་དུ། ༼མཁར་གྱི་གཡོན་ཀོ་རའི་ལུང་པར་ཛོ་ཛོའི་ལྷ་ཁང་ནི། འཇམ་པའི་དབྱངས་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཧོར་རྒྱལ་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཚོ་སྔོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁྲི་ཀའི་རྒྱ་མཁར་མཆོད་རྟེན་རྩད་གཅོད་མཛད་དེ་གནས་འདིར་ཕེབས། རྒྱལ་པོས་དད་འབུལ་གྱི་སྒོ་ཏིག་དྲེའུ་ཁལ་གཅིག་བསྐུར་བ་འཁོར་བས་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ལྷ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་མཛད་དུས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་ཤར༽[4] ཞེས་གསུངས་འདུག ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ས་པཎ་གྱི་དངོས་སློབ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཡང་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དུ། ༼འདི་དང་པོར་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་།༽[5] དེ་མ་ཟད་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས། ༼ཛྭའི་ཛོའི་ལྷ་ཁང་དང་པོར་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས། ས་པཎ་གྱིས་རབ་གནས་མཛད། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་ཤར༽[6]ཞེས་ཀྱང་གསུངས་འདུག ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་[7]དུ། ས་པཎ་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཟེར་བའི་ཛོ་ཛྭའི་ལྷ་ཁང་། ཞེས་པའི་གསུང་གླེང་དང་། དེ་མ་ཟད། ངག་རྒྱུན་དུ་ཡང་། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོས་དད་གུས་ཀྱིས་སྒོ་ཏིག་དྲེལ་ཁལ་གཅིག་བསྐུར་བ་འཁོར་བ་དེ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཛོ་ཁང་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་བཅས་ལེགས་པར་བཞེངས། དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་སོགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ང་ཚོས་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ས་པཎ་སྐུ་དངོས་གོ་དན་དང་མ་འཕྲལ་སྔོན་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཡོད་མིན་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་དགོས། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ

4 ཟླ་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་།ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༢་ལོའི་ཤོག་ངོས་༢༩༠སྟེང་།

5 གོང་དང་མཚུངས། ཤོག་ངོས་༢༩༠སྟེང་།

6 སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས་མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༩ལོའི་ཤོག་ངོས་༣༨༠སྟེང་།

7 སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་། ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༢ལོའི་ཤོག་ངོས་༦༠༥སྟེང་།

མཆོའི་གསུང་འབུམ་ལས་ཁོང་ཉིད་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ༼རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་ཞིང་གཞན་གཤེགས་ཁར། ཞྭ་ནི་ཁྲ་དང་ལྷམ་ནི་ཕག་སྣ་འདྲའི། ཧོར་རྒྱལ་གོ་དན་ཕོ་ཉ་སླེབས་པའི་ཚེ། བྱང་དུ་བྱོན་དང་འགྲོ་དོན་འབྱུང་ངོ་གསུངས། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཕོ་ཉ་སླེབས་འཕྲལ་དུ། དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལོ་ལ་སྐྱེ་ནས། གདན་བཏེག་ཁྲི་ཀ་ལ་སོགས་རིམ་བརྒྱུད་ནས། ལྷ་ཁང་མང་བཞེངས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་བཀོད། དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་བཞེས་པའི་མེ་ཏྲ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སྤྲུལ་བ་སྡེ་ཡི་ལིང་ཀུའུ་སྡེར། ཕྱག་ཕེབས་གོ་དན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མི་མོ་ལུག་ལོའི་མགོ་ལ་མཇལ་འཛོམས་མཛད།༽[8] ཞེས་པའི་གསུངས་རབ་འདུག དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དང་གྲགས་ཚོད་ལྟར་ན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁོང་ཉིད་གཙང་ས་སྐྱ་ནས་ལིང་ཀུའུ་ཕྱོགས་ལ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ལམ་སྐབས་སུ་མདོ་སྨད་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན[9]གྱི་དབུ་སྐྲ་ནང་བརྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་ལ་མཇལ་བ་མ་ཟད། མདོ་སྨད་ཡུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་བཤད་སྲོལ་འདི་དང་ཤར་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཡང་ས་པཎ་ལིང་ཀུའུ་ལ་མ་འབྱོར་གོང་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁ་ཤས་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཐོ་གཏུགས་ན། ས་པཎ་ཁོང་ཉིད་མདོ་སྨད་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་ཕེབས་མྱོང་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཞིག་ཡིན་པ་བསྐྱོན་དུ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ཀུན་ལ་གསལ་བ་ནི་ས་པཎ་བོད་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་པའི་ལོ་ནི་བོད་ཤིང་འབྲུག་ལོ་༡༢༤༤ཡིན་པ་དང་མདོ་སྨད་ལིང་ཀུའུ་ལ་འབྱོར་བའི་ལོ་ནི་༡༢༤༦ལོ་ཟླ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་ཚིགས་དེ་༡༢༤༦ལ་འབབ་པར་སྙམ་སྟེ། གོང་སྨྲས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་གཏོགས། ཨ་

8 སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས་མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༩ལོའི་ཤོག་གྲངས་༢༥༩སྟེང་།

9 ཁྲི་རལ་བ་ཅན་མེ་ཕོ་ཁྱི་ལོ་སྐྱེ་༨༠༦འཁྲུངས་ཤིང་།དགུང་ལོ་བཅུ་བ་ཤིང་ལུག་སྤྱི་ལོ་༨༡༥ལོར་རྒྱལ་སར་འཁོད། བཅུ་དྲུག་པ་ལྕགས་གླང་ལོར་རྒྱ་དང་འདུམ་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྡོ་རིང་བསླངས། བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག་ལོར་བོད་དུ་རྡོ་རིང་བཙུགས། དེའི་ཕྱི་ལོར་རྡོ་རིང་ལ་ཡི་གེ་བྲིས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པའི་མེ་འབྲུག་ལོར་༨༣༦འདས། འདི་རྣམ་ཐབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པདྨ་རཱ་གའི་ལྡེ་མིག་ལས་ཤོག་གྲངས་༡༠༦ལས་དྲངས།

ཁྲ་ཕུལ་བྱུང་གིས་ཀྱང་། ༡༩༥༨ལོར་གཏོར་བརླགས་མ་བཏང་བའི་ཡར་སྔོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་ལྡེབས་རིས་ངོས་སུ་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིད་ལ་མི་དྲན་ཀྱང་བཞེངས་པའི་དུས་ཡུན་ནི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཞི་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་མྱོང་། ཞེས་ཟེར་བས། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་༡༢༤༤ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབབ་མི་ཐུབ་པ་ལ། ༡༢༤༥ལོར་ཡང་འབབ་མི་ཐུབ་སྟེ་ས་པཎ་ས་སྐྱ་ནས་ལིང་ཀྲུའུ་ལ་ཐེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་ལོ་གཉིས་འགོར་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་༡༢༤༦ལོ་ལ་འཁེལ་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས། [10] ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བི་ཧི་རིན་ཆེན་གྲགས། ཆོས་རྗེ་སྟོན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀུན་དགའ་དང་། ནམ་མཁའ་འབུམ་དང་སྟག་གས་འཆང་མདའ་འཕུར་དང་། བོ་དོང་བ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན། ཞེས་འཁོད་ཡོད་འདུག ལུང་འདིར་བལྟས་ན་ས་པཎ་དང་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དགེ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རེད་ལ། གལ་ཏེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐབས་དེར་ས་པཎ་དང་མཉམ་དུ་ཐེབས་ཡོད་ན་ཁོང་གིས་བཞེངས་པའི་ཟེར་སྒྲོས་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་མཚོ་སྔོའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དེབ་གཉིས་པ་ལས། [11] སྟོན་འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱི་ཐུགས་སྲས་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཀྱི་འདབ་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་མཚོ་སྔོན་དུ་ཐེབས་ནས་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་ཙང་གཙོད་མཛད་དེ་གནས་འདིར་ཐེབས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོས་དད་གུས་ཀྱིས་སྨུ་ཏིག་ཏྲེལ་ཁལ་གཅིག་བསྐུར་བ་འབྱོར་བས་མ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྗེ་ཁང་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ལེགས་པར་བཞེངས། དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་སོགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་། ཞེས་ཁོད་ཡོད་པ་འདིར་བལྟས་ན་ས་པཎ་གྱི་ཐུགས་སྲས་ཆོས་རྗེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ཀར་དངོས་སུ་ཐེབས་མྱོང་ཡོད་ལ། ད་རུང་འདིར་རྗེ་ཁང་བཞེངས་

10 སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས་མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དར་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། གངས་ཅན་སྐལ་བཟང་དཔེ་ཚོགས། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༩ལོའི་ཤོག་གྲངས་༢༦༣སྟེང་།

11 དཔྱད་ཡིག་ཨུ་ཡོན་ཁང་། མཚོ་སྔོའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས། དེབ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥སྟེང་།

རྩུལ་སོགས་བཤད་འདུག འོན་ཀྱང་འདིར་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱུང་ཡོད་པས་ནོར་འཁྲུལ་རེད་སྙམ། དམངས་ཁྲོད་དུ་དར་ཆེབ་ནི་ས་པཎ་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་བ་དེ་རེད། དཔྱའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་དུ་ས་པཎ་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ་བཞེངས་འདུག་པ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་རྩིས་ཆོག

དེ་ཡང་ས་པཎ་གྱིས་རྗེ་ཁང་ཕྱག་བཏབས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནམ་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དོན་ནི་སྤྱིད་དོན་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་འགྲོ་དོན་ཡང་མཛད་ཡོད། དེ་ནི་ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོའམ་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་ལ་མཇལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྗེ་ཁང་འདི་བཞེངས་པ་རེད། ས་པཎ་ཁོང་ཉིད་གནས་མཆོག་འདིར་ཕེབས་ཏེ་རབ་གནས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་འདི་ཁྲི་ཀ་ས་ཆར་མིང་དུ་གྲགས་པ་མ་ཟད་ཨ་མདོའི་ཡུལ་དུའང་ལོ་རྒྱུས་རིང་བའི་གནས་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། རྟེན་མཆོག་འདིར་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲི་ཀ་བྱ་བ་འདི་བོད་བཙན་པའི་དུས་སུ་ཙོང་ཁའི་སྡེ་ཁམས་ལ་གཏོགས་པ་དང་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འདི་ཡང་མཁས་དབང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པའི་ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་དད་གསུམ་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རེངས་[12]ལས་གསལ་བོར་བཤད་ཡོད།

དེའང་རྗེ་རྗེ་ལྷ་ཁང་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་རྩུལ་གྱི་སྐོར་ལ་དཔྱད་ན། མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དུ་འདིར་རྗེ་རྗེ་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་སྤུ་ཏིག་གི་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཆག་པས་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས་ཟེར། [13] ཁོ་མོས་བསམ་ན་འདིར་རྗེ་རྗེ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་སྤུ་ཏིག་ལ་ཀྲིན་གྲུའི་ཟེར་བ་ཟུར་ཆག་པ་མིན་ཏེ་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་བོ་སོགས་ནི་བོད་རང་གི་མིང་བརྡ་རྙིང་མ་རེད། ༼རྗེ༽ ཞེས་པ་ཕུ་བོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཨ་རྗོ། རྗེ་རྗེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ ༼རྗེ་བོ༽ ཞེས་པ་ནང་དོན་གཉིས་ལྡན་ལ་དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་རྗེ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་རྗེ་སྐུ་དང་དེའི་ལྷ་ཁང་ལ་རྗེ་རྗེ་ལྷ་ཁང་། གཉིས་པ་ནི་སྤྱུན་

12 བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་དད་གསུམ་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རེངས། སྔར་ཆར། ༡༩༩༨ལོའི་དུས་དེབ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༢སྟེང་།

13 བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས ། མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་། ལན་གྲུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢ལོའི་ཤོག་གྲངས་༢༩༧སྟེང་།

མཆེད་ལ་ཟེར། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་དོན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྡོ་བོའི་སྐུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་མིང་ཆ་ཚང་ལ་རྡོ་བོ་མུ་ཏིག་ལྷ་སྐུ་ཟེར་བ་དང་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་གི་རྡོ་སྐུ་ནི་ལྷ་སའི་རྡོ་བོ་དང་སྐུ་ཚད་མཉམ་པའི་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་དེ་མུ་ཏིག་རྡུལ་དུ་འཐག་ནས་དེའི་སྨན་འདམ་དང་བསྲེས་ནས་བཞེངས་པར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་རེད། དཔྱངས་དེ་གའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ལ་ཁྲི་ཀའི་རྡོ་བོ་ཟེར་བ་འདི་ནི་ས་པཎ་གྱིས་བཞེངས་པའི་ཨ་མདོའི་རྡོ་ཆེན་བརྒྱད[14]་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཐོག་མ་ཀྱང་ཡིན་པས་རྡོ་བོ་ཞེས་བཏགས་པ་རེད་ཟེར།

ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར། རྡོ་ཁང་འདིའི་བྱུང་རབས་དྲང་ཐད་ཀྱི་རྨ་ཆུའི་འགྲམ་ངོགས་སུ་ཆུ་མིག་ཅིག་བཞུར་ཀྱིན་ཡོད་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་༺རྡོ་བོ་ཞབས་ཆུ༻་ཞེས་འབོད་བཞིན་ཡོད། ལོ་རེ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་དྲུག་ཏེ་དྲུག་པའི་ཆུ་དཀར་ཉིན་མང་ཚོགས་རྣམས་གནས་འདིར་སླེབས་ཏེ་རྡོ་བོ་ཞབས་ཆུ་འཐུང་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་དེ་ད་རེག་བར་རྒྱུན་ཆད་མེད།

མཁས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་རྡོ་ཁང་བཞེངས་པའི་སྐབས་དེར་ལྷ་ཁང་ཉེ་འཁོར་དུ་སྡོད་པའི་རྫོང་བུ་མི་ནག་དང་། གོང་རོལ་རྣ་བཞི། དེད་གོ་ན་སྐྱིད། མོད་ཡོག་བ་སོགས་གཞི་བཅས་ཡོད་པས་དེ་རྣམ་པ་ཚོས་རྡོ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སྦྱིན་བདག་མཛད་པས་སྡོད་པ་ཚོ་བའི་མི་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ཡོན་བདག་གཙོ་བོར་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་སྡོད་པའི་ཕོ་མོ་ཀུན་རྡོ་ཁང་དུ་ཚོགས་ཏེ་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ནས་སྨྱུང་གནས་དང་ཉིན་ལྔའི་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཆོས་ཐོག་བཙུགས། ཡང་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མ་ཞི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ནས་སྨྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་མང་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་གནང་སྟེ་བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས།

ས་པཎ་གྱིས་བཞེངས་ཚར་རྗེས། རྡོ་ཁང་དེས་གམ་དུ་གནས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་ཅིག་ལ་རྡོ་ཁང་བདག་གཉེར་གྱི་དབང་ཆ་སྤྲད་པ་རེད།[15] ཁྲིམ་ཚང་འདི་ལ་རྡོ་བདག་ཚང་ངམ་རྡོ་བོའི་ས་བདག[16]་ཞེས་འབོད་དེ་ད་སྐབས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབོད་ཀྱིན་ཡོད།

---

14 ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན། ལང་གྲུ་སྟེ་བཞིའི་རྡོ་བོ་དང་། མགར་རྩེའི་རྡོ་བོ། ཁྲི་ཀའི་རྡོ་རྗེ། གོང་བ་གྲྭ་ཚང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་བོད་རྡོ་དང་། མེར་རྟན་གྲྭ་ཚང་གི་སོག་རྡོ་དང་བཅས་ལ་ཟེར།

15 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ཟླ༨ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཨ་ཁུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས་ཁོང་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་ནས་བྱུང་།

16 མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དུ། དོ་ཀྲུའི་ཆོས་ཀར་ལྷ་རི་བསམ་གཏན་གླིང་གི་བླ་མ་དགེ་དབང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས།

དེ་ཡང་ཇོ་བདག་ཚང་གིས་བསྟུད་མུར་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བདག་གཉེར་མཛད་ཟེར་ལ། རྗེས་སོར་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཕུར་བ་སྐྱབས་ཟེར་བའི་ཞིག་གིས་ཇོ་ཁང་འདི་ཁྲིམ་ཚང་ཅིག་གིས་དོ་གཉེར་བྱས་པར་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་ལྡན་སྣམ་ཏེ། མ་དགོན་བོད་ཇོ་གྲྭ་ཚང་གི་མ་ཆི་སྐྱབས་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་དུ་བཅུག མ་ཆི་སྐྱབས་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཇོ་ཁང་གི་དཀོར་གཉེར་མ་བྱས་པ་དང་ཐང་གི་ཇོ་ཁང་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་འདོད་པའི་རི་ཁྲོད་པར་ཇོ་ཁང་གི་རྟེས་ཕྲ་བརྒྱབ་ནས་དཀོར་གཉེར་བསྐོས་པ་རེད།[17]རྗེས་སུ་སྨད་པའི་དཔོན་པོ་དབང་ཆེན[18]་གྱི་སྐབས་ནས་ཇོ་ཁང་གི་བདག་གཉེར་དང་མཆོད་འབུལ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བོད་ཇོ་གྲྭ་ཚང[19]་ལ་སྤྲད་དེ་བདག་གཉེར་མཛད།[20]

སྤྱི་ལོ་༡༨༡༡ལྷག་ཙམ་ལ་རྗེ་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་ཚང་ཇོ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་「ཇོ་བོའི་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ར་ནང་སྐོར་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སེང་གེས་བཏགས་པའི་ཁྲི་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་ཡང་གྲུབ་དབང་པདྨ་རང་གྲོལ་གྱིས་ཉམས་གསོ་གསར་བསྐྲུན་མཛད། ནང་གི་མདུན་དུ་མཆོད་ཁྲི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྱི་ཁྱམས་སྐོར་ལམ་གྱི་ངོས་ལ་ལྡེབས་བྲིས་སྣ་ཚོགས་དང་། ས་ལ་མཐིལ་ཤིང་བརྒྱབ་ནས་སྐུར་ཡང་བཞེངས་ལྷ་བུ་ཕྱི་ན་བལྟ་རྒྱུ་དང་། ནང་ན་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱས།」[21] དཟུང་ཁོ་བོས「ཁྲི་ཀའི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་དངུལ་སྲང་ཉིས་བརྒྱའི་

ཁྲི་ཀར་ཇོ་བོའི་ས་བདག་ཇོ་ཇོའི་བན་དེའི་ཐུས་སུ་ལུགས་འབྲུག་༡༨༢༠ལོར་ལ་འཁྱུངས། དང་པོ་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པའི་ཕྲུག་གཡོག་ཡུན་རིང་ཞུས། རྗེས་སོར་ལྷ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་བཟུང་། བདེ་ཆེན་དུ་སློབ་གཉེར་དཀའ་རབ་དང་ཁྲི་མཛད། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། བླ་མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཞུས། འདུ་ལོང་ལ་མི་དགྱེས་ཐུགས་དེས་པ། བབ་ཟབ་པ་ཞིག་སྣང་། སྒྲུབ་སྡེ་བཏབ་ནས་བརྒྱུད་དང་ཞེ་གཅིག་པ་ཤིང་གླང་འདི་ཡིན་ནོ། ཤོག་ངོས་༢༩༨ཐོག་ལ་གཟིགས།

17 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ལོའི་ཟླ་༡༠ཚེས་༡༩ཉིན་ཨ་ཁུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་འི་ཞལ་ནས་ཁོང་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

18 ཕལ་ཆེར་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་བའི་དུས་འགོ་འི་མི་ཡིན་པ་འདྲ། ཁོང་གི་བུ་གཅན་ཚ་ལྷ་རི་དགོན་པའི་གླིང་གི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ཁོང་ནི་༡༨༣༠ནས་༡༩༠༠ལོར་གི་མི་ཡིན།

19 མིང་གཞན་ལ་གོང་བ་གྲྭ་ཚང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་ཟེར།

20 མཚོ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་མཐོ་རིམ་སློབ་གླིང་ནང་བསྟན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་། མཚོ་ལྷོ་ས་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།ཟི་ལིང་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༩ལོའི་ཤོག་ངོས་༢༢སྟེང་།

21 ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ། ཞབས་དཀར་པའི་རྣམ་ཐར། སྟོད་ཆ། ཟི་ལིང་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥ལོའི་ཤོག་ངོས་༡༠༣ནས་༡༠༥སྟེང་དུ་གསལ།

མཆོད་ཀོང་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞག་ནས། སྟོང་མཆོད་ཕྱུལ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ། ༽[22] ཕྱི་ལོ་༡༨༡༧ལོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ་དང་། དགའ་འོས་པ་ཞིག་ནི་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཁྲོད་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་འདི་ལ་གནོད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐེབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ། ཆག་སྐྱོན་ཐེབས་པའི་ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་དང་ཨ་ཁྱུ་ཕྱུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་རྣམ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ལོར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་འགྲིབ་བྱུང་བས་རྟེན་མཆོག་འདི་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་ངོས་ཀྱི་ཁང་གཤར་གཉིས་མ་གཏོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གཏོར་བརླགས་ཐེབས་པ་དང་། ཇེས་སོར་ཇོ་ཁང་གི་དཀོར་གཉེར་ཨ་ཁྱུ་ཕྱུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དཀའ་སྡུག་གང་མང་ཁྱད་བསད་འོག་ཇོ་ཁང་འདི་སླར་ཡང་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་འབར་བར་བྱས། ཁོང་གི་བྱས་རྗེས་ཀྱི་རི་མོ་ཕྱི་རབས་བསྐལ་བའི་བར་ལ་བསུབ་ཐབས་བྲལ་བས་ཁོང་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཙུང་ཙམ་ཞུས་ན། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཕོ་གླང་ལོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༥ལོར་ཁྲི་ཀ་སྨད་པ་སྡེ་བའི་གྲོང་བརྒྱམ་ཚོ་བར་སྐྱེས། ལོ་བཞིའི་སྟེང་གོང་བ་གྲྭ་ཚང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་ངམ་བོད་རྗེ་གྲྭ་ཚང་དགོན་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཐར་ཤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་[23] དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བགྲང་བྱ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་རིང་ལ་དགོན་པའི་ཚོགས་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཕྱག་ལེན་མཐའ་དག་ལྷག་ལུས་མེད་པར་སྦྱངས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༧ལོར་ཨ་ཁྱུ་ཕྱུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་རང་འགུལ་གྱིས་ཇོ་ཁང་སླར་གསོ་བྱེད་པའི་འོས་འགན་དང་དུ་བླངས་ནས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་ཆོས་དད་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་ལྟར། མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་སྲིད་གཞུང་དང་ཁྲི་ཀ་རྫོང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་གིས་ཐོག་མར་ཇོ་ཁང་འདིའི་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་རྒྱུའི་ཆོག་མཆན་བཀོད། [24] དུས་དེར་མ་ཟུར་སྤྱི་བའི་རྒན་པ་

22 གོང་དང་མཚུངས། ཤོག་གྲངས་༡༠༢༣ནས་༡༠༢༨སྟེང་དུ་གསལ།

23 ཐར་ཤུལ་སྐུ་ཐོག་བཞི་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། ཡབ་དོ་རྗེ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ལྕགས་ཕོ་རྟ་ལོར་༡༨༡༠འཁྲུངས།

24 མཚོ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་མཐོ་རིམ་སློབ་གླིང་ནང་བསྟན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་། མཚོ་ལྷོ་ས་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས། ཟི་ལིང་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

གཉིས་དང་ཨ་ཁྲུ་ཕུལ་བྱུང་ཁོ་གསུམ་གཙོ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གྲྭ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དལ་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཇོ་ཁང་སླར་གསོ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རབ་འབྱམས་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཁྲི་ཀའི་ཨ་ཁྲུ་ཀུན་བཟང་དང་མཉམ་དུ་ཞུང་ཞེན་ཇོ་ཁང་ལ་ཕེབས་ཏེ་དེའི་བཟོ་བཀོད་སོགས་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱས། ཇོང་ནང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་ཇོ་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་སྐོར་གྱི་ལུང་བསྟན་ཞུས་སྐབས། ཁོང་གིས་སྒྲོལ་མ་འབུམ་གཅིག་གསུངས་དགོས་ཞེས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལྟར་བོད་ཇོ་གྲྭ་ཚང་གིས་དེ་བཞིན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཐོག་མར་མཆོད་ཁང་ཁང་མིག་གསུམ་ཅན་ཞིག་གསར་བཞེངས་བྱེད་སྐབས། རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཨ་ཁྲུ་ཀུན་བཟང་མཆོག་གིས་ཇོ་སྐྱུ་ལི་མ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཁ་འབར་བ་ཞིག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱིར་འཛུགས་གནང་ནས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཨ་ཁྲུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་དངོས་སུ་ཕྱོགས་ཡར་མར་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཞལ་འདེབས་སློང་བར་སོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཇོ་ཁང་བཞེངས་རྒྱུའི་ཤིང་ཆ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་རྗེས་ཁོ་རང་གིས་མོས་པའི་ཤིང་བཟོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་ལས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཤིང་བཟོ་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་གང་བཟང་བ་ཞེས་དགེ་བཤེས་ཨ་ལགས་མོ་ཡག་ཚང་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུས་པ་དང་། ཨ་ལགས་མོ་ཡག་ཚང་གིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་བཟོ་དང་། ཨ་ཁྲུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་བསམ་སའི་ཤིང་བཟོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བབས། ཁོ་བོའི་ཕྱུག་རོགས་སྨད་པའི་ཨ་ཁྲུ་སྟོབས་ལྡན་དང་ཨ་ཁྲུ་བསྟན་འཕེལ། སྒྲོ་སྡེ་བའི་ཨ་ཁྲུ་འོད་སྲུང་སོགས་ཀྱིས་རང་བློ་ཁྱེར་ནས་ཡོང་སྟེ་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཀའ་ལས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་དྲིལ་འདོགས་སའི་ཕུར་བ་བརྫིགས་གཏིང་ན་ཡོད་པའི་ཇོ་ཁང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཀླུད་གསེར་ཏོག་དང་བཅས་གསར་བཞེངས་བྱས། ལྷ་ཁང་གཡས་གཡོན་ན་ཡོད་པའི་སྟོན་མའི་ཁང་སྣིང་དང་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས་རྣམས་སླར་གསོ་གནང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོར་འཛུགས་སྐྲུན་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་ཁོར་ཡུག་གཡས་གཡོན་ཀུན་ཀྱང་ལྷ་ན་སྡུག་པར་བྱས།

༡༩༩༩ལོའི་ཤོག་རྡེས་༢༩སྟེང་།

ཁོང་གིས་ཇོ་ཁང་འདིའི་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་ལ་ཁོ་རང་དགུང་ལོ་བགྲེས་པོ་ཡིན་རུང་། ཁོས་མུ་མཐུད་དུ་རྒྱུན་བསྲིངས་དཀོར་གཉེར་གྱི་འགན་ཁུར་རྒྱུའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡོད། མཚམས་དེར་བོད་ཇོ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སློང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་རབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་ངལ་གསོ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་ཞུ་བྱས་མཐར། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཕོ་བྱི་༢༠༠༨ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཁོང་གིས་ཀྱང་ཇོ་ཁང་གི་བྱ་གཞག་ཡོངས་རྫོགས་སྤྲོད་བརྒྱབ་ཏེ་ངལ་གསོ་མཛད། རབ་རྒྱལ་ལུགས་རྟ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ཐར་སྐར་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་དང་བོའི་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཅན། ལྷ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ། [25] རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལུགས་མོ་ལུག་གི་༡༩༩༡ལོར་སྒྲུབ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཡབ་རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ཆེན་མོ་དང་ཁྲི་ཀའི་རི་ཁྲོད་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གིས་གཉིས་པའི་མཆོད་མེ་ཞེས་མཆོད་འབུལ་ཆེན་མོ་ཐོག་མར་ཇོ་ཁང་དུ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཟླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་མདོ་སྔགས་གཞུང་བརྒྱའི་མངའ་བདག་རྗེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཚང་སྔ་ཕྱིར་ཇོ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལུགས་ཕོ་འབྲུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ལོར་ཇོ་ཁང་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ས་མུའུ་གཅིག་དང་སྐར་ཆ་བཞི་ཡོད་པ་དེར་དཀའ་སྡུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མྱངས་མཐར་དམངས་སྒོར་ཁྲི་ལྔ་སྤྲད་དེ་ཉོས། དེའི་སྟེང་དུ་སྒོ་ཆེན་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་དང་ཕྲེང་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུགས་རི། མཛལ་བ་སྐོར་སའི་ཁང་མིག་བཞི་བཅུ་དང་། གསུམ་པའི་སྐྱུང་གནས་སྐབས་བཀོལ་བའི་ཁང་མིག་བརྒྱད་བཅས་བཞེངས་པར་བྱས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་དང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ ཇོ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས། མཆོད་རྟེན་གཉིས་དང་། ཐང་ག་ལྔ། བཀའ་བསྟན་ཆ་ཚང་། མཆོད་རྫས་དང་མཆོད་ཆ་ཆ་ཚང་། ནང་ན་ལྷེབས་ཁྲིས་དྲུག་དང་། ཕྱི་ན་ལྷེབས་ཁྲིས་བཞི། མ་ཎི་འཁོར་ཆེན་གཉིས། འཁོར་ཆུང་བརྒྱ་ལྷག་བཅས་ཕྱི་

25 དཔྱད་ཡིག་ཨུ་ཡོན་ཁང་། མཚོ་སྔོན་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས། དེབ་གཉིས་པ། ༡༩༩༢ལོའི་ཤོག་ངོས་༣༡སྟེང་།

ནང་གི་རྟེན་མཐའ་དག་ལྷག་ལས་མེད་པར་བཞེངས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་། བོད་རྗེ་གྲྭ་ཚང་གི་དགོན་བདག་སྐྱ་ཞབས་མཚན་སྒྲོགས་བཞི་བ་རྗེ་དགེ་འདུན་ལེགས་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དབུར་བཞུགས་ཐོག དགོན་པའི་དགེ་འདུན་བཅུ་ཕྲག་ཟུང་གཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་དེ་བྱིན་རླབས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་དུ་བསྒྲུབས།

གསུམ་པ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱིའི་བཀོད་པ་དང་དེའི་ནང་རྟེན།

ཀ༽ གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀོད་པ།

གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་ཁང་མིག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ་དབུས་ཀྱི་འདུ་ཁང་དམ་ཚོགས་ཁང་། ཕྱུག་གི་གཙང་ཁང་དམ་རྟེན་གཙོའི་བཞུགས་ཁང་། འདུ་ཁང་ནི་མཇལ་བ་ཚོས་མཆོད་མཇལ་ཞུ་ས་དང་ཚོགས་འཚོགས་སའི་གནས་ཡིན་པ། ཕྱུག་གི་གཙང་ཁང་ནི་ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་གི་རྟེན་གཙོ་བོ་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཏེ་ས་པཎ་མཆོག་གིས་བཞེངས་གྲུབ་གནང་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་འདིའི་ནང་དུ་ཀྱོང་རེར་བཞུགས་ཡོད། རྟེན་འདིའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་དང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཏེ་མདོར་གྱིལ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོག སྐུ་བརྙན་རེ་རེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། རྟ་མགྲིན། ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བའི་སྣང་བརྙན་བཅས་བཞེངས་ཡོད་ལ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་གཉིས་དང་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གཉིས་བཞེངས་ཡོད། མཆོད་བཤམས་སྒྲོག་ཙེ་སྟེང་དཀྱིལ་ཁོང་བཅུ་ལྷག་ཡོད་པའི་ནང་དུ། ཆེས་མཐོ་བའི་ཚད་ལ་སློ་གཅིག་ཆ་གསུམ་དང་ཞེང་ཚད་ལ་ལེ་སློ་བརྒྱད། དེའི་ནང་དུ་མར་ཁུ་རྒྱམ་བདུན་ཅུ་ལྷག་བླུགས་ཆོག་པ་དང་། ཅུང་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་ཁོང་དུ་མར་ཁུ་རྒྱམ་བཅུ་ལྷག་བླུགས་ཆོག མཆོད་ཁོང་ཆུང་བ་ཉིཤུ་ལྷག་ཡོད་པ་དང་གཞན་ཡང་མཆོད་རྫས་དང་མཆོད་ཆ་ཆ་ཚང་ཡོད། གཙང་ཁང་གི་གྲུང་ངོས་སུ་ལྡེབས་བྲིས་བཅུ་གཅིག གཙང་ཁང་དུ་གསུང་རྟེན་ལ་རྗེ་གསུང་འབུམ་དང་། བཀའ་

བསྟན་ཆ་ཚང་བཅས་ཡོད།[26] ཐུགས་རྟེན་དུ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་བཅས་བསྐྲུམས་པས་མཆོད་རྟེན་བཞི་འདུག

དེ་ཡང་འདུ་ཁང་གི་བཀོད་པའི་ཐད། མཐའ་བཞི་ཡི་རྩིག་ངོས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། ཐུབ་དབང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ལྡེབས་རིས། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ལྡེབས་རིས། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ལྡེབས་རིས། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་བཅས་བསྐྲུམས་པས་ལྡེབས་རིས་བརྒྱུད་བཞུགས་པར་སྣང་། ཀ་སྟེང་དུ་ཤིང་བརྩེགས་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལ་བྱ་འདྲུག་དང་། པད་མ། ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རིས་ཡོད་པ། འདུ་ཁང་གི་སྒོ་འཕྲོར་སྟེང་རབ་གསལ་དང་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་རི་མོ་བཀོད་ཡོད། འདུ་ཁང་གི་ཀླད་དུ་སྦོ་ལྡང་གི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། རྩིག་ཟུར་དུ་སྤུངས་མ་ཁག་གི་རྟེན་དང་། འཁོར་ལོ། རི་དྭགས་ཤྭ་སོགས་སྣང་བརྙན་ཡོད་པ་འདི་ནི་མི་ཉག་རྩལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉིམའི་གཟུགས་སྐྱོང་གནང་ནས་བཞེངས་པ་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱིའི་རྩིག་ངོས་སུ་ལྡེབས་རིས་བཅུ་གཅིག་དང་། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་མ་ཎི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་འདུག

ཁ༽ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་གི་བཀོད་པ།

ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་དོན་ནི་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་འདིའི་མ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་རྩར་དགོངས་ནས་བཞེངས་པ་རེད་ཟེར། ལྷ་ཁང་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་ལ། འདིའི་ནང་གི་གཙོ་སྐུ་ནི་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དངས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་འདུག་ལ། དེའི་གཡས་སུ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། སྐུ་འདིའི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱབ་ལོགས་སུ་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་བཞེངས་ཡོད། ལྡེབས་ངོས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་བྱམས་བཟང་ལྗང་བཞུགས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་བཅས་པ་

26 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ཟླ༨ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཨ་ཁུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་ཞིག་ནས་ཁོང་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་ནས་བྱུང་།

བཞུགས། དྲ་མའི་རྩིག་ངོས་སུ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཚོན་རིས། སྒོ་འཕྱོར་འོག་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་དང་། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ། འདུལ་བའི་དཔེ་རིས་སོགས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས། ཛོ་ཛོ་ལྷ་ཁང་དུ་མགོན་ཁང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་རུང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ལྡེབས་ངོས་སུ་དམ་ཅན་རྡོར་ལེགས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སོགས་མཐོང་དུ་འདུག ཛོ་ཁང་འདི་ཉིད་མི་མངོན་དབྱིངས་ཀྱི་གྲིབ་སྲུང་ཁྲོ་བོ་སླེ་བརྩེགས་དང་། བགེགས་སྲུང་རྟ་མགྲིན། བསྟན་སྲུང་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏི། མངགས་གཞུག་ལས་སྒྲུབ་པ་དམ་ཅན་རྡོར་ལེགས་སོགས་ལ་ཉེར་གཏད་པ་ཡིན།[27]

ག ༽ རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་གི་བཀོད་པ།

རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་རྗེ་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱིས་ཐུགས་བཀོད་གནང་ནས་བཞེངས་པ་ཡིན་པར་སྐད། བཞེངས་པའི་ལོ་ཚིགས་འདི་ཁང་པའི་དཔོག་གི་སྟེང་དུ་བཀོད་འདུག་ལ་སྤྱི་ལོ་༡༨༡༧ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་བཞེངས་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི[28]་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་ཡོད་ལ་སྒོའི་གཡས་གཡོན་དུ་མ་ཎི་འཁོར་ཆེན་བཞི་བཞེངས་འདུག སྐྱིར་ཁང་པ་འདིའི་བཟོ་བཀོད་ནི་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་ལྟ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་དེར་རྗེ་ཞབས་དཀར་བས་ཐུགས་དང་ཙུང་མ་མཐུན་པས་སླར་བསྐྱུན་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སོར་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས་འདི་ལྟར་བསྐྱུར་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡང་འདུག

27 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ཟླ་༨ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཨ་ཁུ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་ཤག་ནས་ཁོང་ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་ནས་བྱུང་།

28 འདོད་ལྷའི་དང་པོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷའམ་གནོད་སྦྱིན་ཏེ། རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མཚམས་རྩ་བ་ནས་ཡར་བརྩིས་པའི་བང་རིམ་དང་པོར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། གཉིས་པར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་ཕྲེང་ཐོགས། གསུམ་པར་རྟག་མྱོས། བཞི་པར་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོའམ། རྒྱལ་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྤྱན་མི་བཟང་། རྣམ་ཐོས་སྲས་བཅས་སོ་སོར་གནས་སོ། འདི་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཤོག་ངོས་༥༥༠ལས་དྲངས་པ་ཡིན།

ང། ༈ མཇལ་བའི་འདུག་ཁང་།

ད་སྐབས་ཇོ་ཁང་དུ་མཇལ་བའི་འདུག་ཁང་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུན་པར་སྤྱོད་ཁང་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་མཇལ་བའི་ཡོང་ཁུངས་མང་ཆེ་བ་ནི་མཚོ་སྔོ་ཁུལ་མདའ་འོག་གི་མང་ཇོང་དང་འབའ་ཇོང་གི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་དང་། ཁྲི་ཀ་རང་ས་ཆར་མཚོན་ན་འཕྲང་དམར་ཡུལ་ཚོ་དང་། ལན་འགྲོ་ཡུལ་ཚོ། སྨད་པ་སྡེ་བའི་དད་ལྡན་མི་སྣ་ཡང་རྒྱུན་པར་འདིར་ནས་སྡོད་ཞག་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་གསུམ་བཞིའི་རིང་ལ་ཇོ་ཁང་དུ་ཕྱག་བསྐོར་ལེན་པའོ།

བཞི་བ། ཚོག་ཕྱག་ལེན་གྱི་སྐོར།

གཅིག ༈ གསུམ་པའི་སྨྱུང་གནས།

ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་ཇོ་ཁང་དུ་སྨྱུང་གནས་འཚོགས་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་སྨྱུང་གནས་ཟེར་བ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའི་ལུགས་སྟེ་སྨྱུང་གནས་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཏེ་ཟས་བཅད་དེ་སྨྱུང་གནས་བྱས་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདག གཏམ་མི་སྨྲ་བར་ངག་བཅད་བྱས་པས་ངག་གི་སྒྲིབ་འདག ཆགས་སྡང་གི་ངན་རྟོག་བཀག་སྟེ་དད་པ་དང་ཡིད་བཟླས་བྱས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདག་ཟེར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལོ་རེར་ཇོ་ཁང་དུ་འཚོགས་པའི་སྨྱུང་གནས་སྲོལ་འདི་དང་ཐོག་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་ཇོ་ཁང་བཞེངས་ཚར་རྗེས་གསུམ་པའི་སྨྱུང་གནས་ཐོག་དང་པོ་ཇོ་ཁང་དུ་ཚོགས་པས་དལྟའང་རྒྱུན་འདི་མ་ཆད་པར་ཡོད་དེ། ཡིན་ཡང་འདི་ལ་སྨྱུང་གནས་ཡིག་ཆ་དང་བཅའ་ཡིག་སོགས་མེད་པ་དང་། ལོ་རེར་ཞུགས་མཁན་མི་སྣ་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དད་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བགོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྨད་པ་སྡེ་བའི་མི་ཤས་ཆེའོ།

གཉིས། ༽ བཞི་བའི་ཆོས་ཐོག

ཧོར་ཟླ་བཞི་བའི་ནང་རྒྱུའི་ཆོས་ཐོག་ཡོད་པ་འདི་ནི་བོད་རྩིས་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། བཞི་བ་རྒྱུའི་ཆོས་ཐོག་ཟེར་དོན་ནི་ཉིན་འདིར་རྒྱུའི་གྲྭ་བས་རྗོ་ཁང་དུ་ཆོས་འདོན་པ་རེད། སྲོལ་འདི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་ནང་བཞེངས་པའི་རྗོ་ཁང་གི་རྟེན་ཅིག རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་འདི་བཞེངས་སྐབས་རྒྱ་མི་༼ཡང་ཐེ ༽ཟེར་བ་ཞིག་ཡོན་བདག་བྱས། ཁོང་ནི་རྗོ་ཁང་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་སྡེ་ཏང་ཀྲུ་དང་ཡང་ཀྲུ། ཧོ་ཀྲུ་ཟེར་བའི་ལྷ་སྡེའི་གྲུས་ཤིག་ཡིན་པས་སྲོལ་འདི་བྱུང་བ་རེད་ཞེས་བའི་བཤད་རྒྱུན་འདུག བཞི་བའི་ཆོས་ཐོག་ཉིན་རྗོ་ཁང་གི་གནས་ཚ་ཚང་ཁོང་ཚོར་སྦྲད་ནས་ཆོས་འདོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། བོད་མི་རང་ལ་མཆོན་ནའང་ཉིན་འདི་ནི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཉིན་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནི་སྟོན་པ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ། སྐུ་མྱ་ངན་ལས་པའི་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། ཉིན་འདི་དག་རིང་ལ་ལྷག་ཏུ་དགེ་སྒྲུབ་ཚོགས་བསགས་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ལས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྲེལ་བའོ།།

གསུམ། ༽ ལྷ་བབས་དུས་ཆེན།

ཧོར་བོད་ཟླ་དགུ་བའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་གཉིས་བར་རྗོ་ཁང་དུ་སྨྱུང་གནས་ཡོད་དེ། ལྷག་ཏུ་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་རང་གི་ཡུམ་ཆེན་ལ་ཆོས་གསུང་ནས་ཉིན་དེར་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ ༼ལྷ་བབས་དུས་ཆེན ༽ཟེར། ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ ༼དགུ་བའི་ཉེར་གཉིས ༽དང་ ༼དགུ་པའི་ལྷ་མཇལ་ ༽ཞེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཙུང་གྲགས་ཆེ། ཉིན་དེར་སྨྱུང་གནས་སྲུང་ན་དགེ་བ་བྱེ་བ་འབུམ་འགྱུར་འཕེལ་ངེས་ཡིན་གསུང་བ་དང་། རྗོ་ཁང་ཉེ་འཁོར་སྡེ་བའི་ནང་གི་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་གང་མང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་པའི་སྟོབས་དང་རང་འགུལ་གྱིས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྨྱུང་གནས་སྲུང་པའི་སྲོལ་གནའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆགས་ཡོད། ད་རྡུང་ཉེ་འཁོར་གྱི་བོད་རྗེ་གྲྭ་ཚང་དང་མེ་ལོང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་

འདུན་པ་རྣམས་འདིར་ཕེབས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་དུ་སྨྱུང་གནས་སྨྱུང་བ་དང་། དྲུང་གཞན་ཡུལ་ནས་ཡོང་པའི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱང་ཞུགས་པ་མང་། ཁོང་ཚོས་ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ས་པཎ་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་འབུལ་དང་། ཇོ་ཁང་གི་དཀོར་གཉེར་བས་སྨྱུང་གནས་བ་ཚོར་མང་འགྱེད་ཀྱང་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་སྨྱུང་གནས་སྨྱུང་ཚུལ་ལམ་བརྒྱུད་རིམ་མདོར་ཙམ་ཞུས་ན།

༡ ཆོས་ཉིཤུ་ཉིན། སྨྱུང་གནས་པས་རང་ཁྱིམ་དུ་དགོངས་ཟས་ལ་ཛ་ཀྲུང་ཙམ་བཞེས་རྗེས། ཆོས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ། དམིགས་བརྩེ་མ་ཚར་བརྒྱ་འདོན་དགོས། ཆ་གསུམ་བཏང་མཐར་ཐར་མདོ་ཚར་གཅིག སྨོན་ལམ་རྣམ་ལྔ་གསུང་རྗེས་སྒྲོལ་མ་ཚར་གསུམ། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་མ་གསུངས་ནས་དགོངས་ཟས་ཐུག་པ་བཞེས་ཆོག

༢ ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཉིན། སྨྱུང་གནས་པས་མདོ་ཚར་གཅིག་གསུང་ནས་གསོ་སྦྱོང་བླངས་མཐར་ཁ་སེལ་ཏེ་ཆབ་ལེན། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་གནས་བཅུ་བླ་མའི་མཆོད་པའི་ནང་དུ། ལྷུང་བཤགས་གསུམ། སྤྱི་བཤགས་གསུམ། གཙོ་བརྒྱ་མ། དམིགས་བརྩེ་མ། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ་དང་བཅས་བ་གསུང་རྗེས། བཟང་སྤྱོད་ནས་ཛ་བཞེས་ཆབ་ལེན། དེ་ནས་ཚོག་རྒྱས་པ་གསུང་མཐར་སྤྱོད་འཇུག་འདོན་པ། ཐུན་གཉིས་པར་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཚོག་བསྡུས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གསུང་བ། དེ་ནས་ཉིན་གུང་དུས་ཚོད་བཅུ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྐོར་སྨྱུང་གནས་པས་གུང་ཚིག་གམ་སྐོམ་ཇ་བཞེས་ཏེ་ཆབ་ལེན། ཐུན་གསུམ་པའི་འདོན་ཚུལ་ནི་ཐུན་གཉིས་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐར་མཇུག་བདེ་སྨོན་དང་། ཤམ་པ་ལྷའི་སྨོན་ལམ། སྒྲོལ་མ་ཚར་གསུམ། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་མ་བཅས་གསུང་རྗེས་ཇ་བཞེས་ཆོག

༣ ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཉིན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ཉིན་ཧྲིལ་པོར་བསྲུངས་བ་དང་། འདོན་པ་ནི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ལྟར་ཡིན།

༨ ཆོས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སྲུང་གནས་ཆོག་བསྡུས་པ་ཚུར་གཅིག མཐར་བུམ་པའི་ཁྲུས་ཆུ་ཡིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་རག་ནས་ཐུན་གཏོང་བ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཚོད་བཞིའི་སྟེང་ཐོ་ཐུག་བཞེས་རྗེས་ཆབ་ལེན་པ། དབང་བསྐུར་བར་འདོད་ན་དབང་བསྐུར་བ་དང་། ཡང་ན་ཆོག་རྫོགས་རྗེས་སྒྲོལ་མ་ཚུར་གསུམ་གསུང་ནས་སྲུང་གནས་མཇུག་གྲོལ་བར་བྱས།

བཞི། ༡ བཅུ་བའི་ལྡ་མཆོད།

བོད་ཟླ་བཅུ་བའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་མོའི་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་ལ། དུས་དེར་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་མོའི་སྐུ་མདུན་དུ་མཆོད་མེ་སྒྲོན་པ་ལས་གཞན། རྗེ་གསེར་ཁང་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྨན་ཟླ་ཕྲུག་མཆོད་དང་བཅས་པ་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་དང་། ཐུབ་པ་དབང་པོ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་བཅས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཡང་མཆོད་མེ་སྤར་བའི་སྲོལ་ཡོད་དོ།

ལྔ་བ། ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་གི་དངོས་ཡོད་དོན་སྙིང་།

སྤྱིར་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་མཚོན་ན་ནང་བསྟན་ལ་དད་མཁན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོངས་རྫོགས་རེད་ཟེར་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གནས་འདིགའི་ཁྲི་ཀའི་མང་ཚོགས་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུན་པར་ཇོ་ཁང་ལ་ཡོང་ནས་དད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉིན་རེ་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གོམས་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སྤེལ་པ་ལས་གཞན་བོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཁྱབ་བསྒྲག་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན། སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་དང་ལྷ་ཁང་བར་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་པོར་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་སྣ་མང་འདུས་པའི་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་འདིར་མཚོན་ན། རང་བོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་བཀོད་སྤྱོད་དང་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་མིག་མདུན་གྱི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས་ཇོ་ཁང་གིས་གཟིགས་སྐྱོང་མང་པོ་གནང་བཞིན་འདུག དེ་མ་ཟད། ཇོ་ཁང་འདི་ནི་སྲུང་གནས་སྲུང་པའི་གནས་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག

རེད་ཞེས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་རྣུང་ལྟར་གྲགས་ཡོད་ལ་གནས་འདིར་ཡོང་བའི་དད་ལྡན་མི་སྣ་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་མི་ཕར་ཞོག མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དང་སྣོད་རྒྱ་ནག ཐ་ན་ཕྱི་གླིང་བ་སོགས་ཀྱང་གནས་འདིར་ཡོང་ནས་སྨོན་ལམ་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པས་ཇོ་ཁང་གིས་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྐོང་ཐད་ཀྱང་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་བཞིན་འདུག ལོ་རེར་ཇོ་ཁང་དུ་འཚོགས་པའི་སྨྱུང་གནས་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་དད་སྤུར་ལས་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་དང་། མི་དང་མིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇེ་འཆམ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་ཇེ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་དགེ་མཚན་ལྡན།

གཞན་ཡང་ཇོ་ཁང་གི་མཚན་སྙན་བརྒྱུད་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚོང་ལས་ཐད་གོང་འཕེལ་སོང་བར་བརྗོད་ན། ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་རིང་ལ་ཇོ་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྐོར་གྱི་ཚོང་ཁང་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་མེད་ལ་དཔྱ་ཚོང་པ་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་དུ་སོང་བ་དང་། སྔོན་ཆད་འདིར་རྟ་ལ་རྨིག་ལྕགས་རྒྱག་པའི་མགར་བ་ལས་མེད་མོད་ཀྱི། ད་ལྟ་སྣག་སྣག་འཁོར་ལོ་དང་སྨྱུར་བསྐྱོད་འཁོར་ལོ་སོགས་ཉམས་པ་ལ་ལས་པའི་ཞོར་ལས་པ་མང་པོ་སླེབས་འདུག དེ་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐོར་གྱི་བོད་པའི་ཁ་ཟས་ཚོང་ཁང་བསྡོམས་པས་ལྔ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། རྒྱའི་ཚོང་ཁང་རེ་འགའ་འདུག དེ་ཡང་ཁོ་མོས་ཇོ་ཁང་གམ་དུ་སྐོར་གྱིས་གཉེར་བའི་སྨན་ཁང་སྒྲིན་བདག་ཅིག་ལ་རྩད་གཅོད་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཇོ་ཁང་དུ་ཡོང་བའི་མཇལ་བ་དང་ལྡོངས་རྒྱབ་མང་དུ་སོང་བ་དང་བསྟུན་ཁོང་ཚོས་ཡོང་སྒོ་ཡང་འཕར་སོན་བྱུང་ཡོད་ཟེར། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་བོད་པའི་ཚོང་ཁང་དང་སྐོར་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་སོགས་གནས་དེ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དོན་དུ་གཉེར་ན་བོད་པའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགེ་ཕན་གང་མང་ཞིག་འདུག་ལ། བོད་པའི་བཟོ་ལས་དང་ཚོང་ལས་མྱུར་དུ་འཕེལ་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ལྷག་པར་དུ་ཁྲི་ཀའི་ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་ནི་འགྲིམ་འགྲུལ་སྟབས་བདེ་བའི་གནས་སུ་ཆགས་ཡོད་ལ། མར་དྲང་ཐད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ནི་ཟི་ལིང་འགྲོ་སའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དྲང་ཐད་ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་གཙན་ཚ་དང་བྱང་ཕྱོགས་ནི་བ་ཡན། ཡ་རྫི་སོགས་འགྲོ་སའི་གཞུང་ལམ་ཡིན་པས་ལྡོངས་རྒྱབ་མཆོན་ན་ཧ་ཅང་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་རེད། དེ་བས་ཇོ་ཇོ་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་ཁྲི་ཀའི་ས་ཆའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟེ་བའང་ཡིན་ལ། དེས་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་སྒོ་ནས་བོད་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རིག་གནས་བརྗེ

རེས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་མངོན་པར་མཚོན་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་འདི་བཙུགས་ནས་ལོ་ཡུན་རིང་ཁྲོད་ཕྱི་རབས་རྣམས་ལ་རིག་དངོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེར་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ལྡན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་འདི་ངང་ཚོས་མུ་མཐུད་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་རྒྱུད་འཛིན་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་སྔར་བས་དར་སྤེལ་ཡོང་བར་བྱ་དགོས།

མཐའ་སྡོམ།

ཆེད་རྩོམ་འདིའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་ནི་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དུ་གྲགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཡུལ་དེར་གནའ་སྔ་མོ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་སྲིད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བོན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་མོད། དེར་ནང་བསྟན་དར་བའི་དུས་ཡང་ཧ་ཅང་སྔ་སྟེ། དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་བཙུན་འགའ་ལྟར་ན། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ཁྲི་ཀའི་ས་ཁོངས་དེ་ཁྲི་ཀ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ཤིང་། སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ནང་བསྟན་དར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ཐུབ། རྗེས་སོར་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་རིང་ལ་ཁོང་ཉིད་སྐུ་དངོས་སུ་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་འདིར་ཕེབས་ནས་སྙན་གྲགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཨ་མདོ་མཆོད་རྟེན་དང་པོ་སྟེ་ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་རེད། ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོའམ་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་འདི་ཁྲི་ཀ་ས་ཆར་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་མ་ཟད་ཨ་མདོའི་ཡུལ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྟེན་འགངས་ཆེན་ཞིག་རེད། རྟེན་མཆོག་འདིར་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲི་ཀ་བྱ་བ་འདི་བོད་བཙན་པོའི་དུས་ནས་བཟུང་སྐྱེ་ཚོང་ཁའི་སྒོ་ཁམས་ལ་གནོགས་པ་དང་། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་རིག་གནས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་པཎ་ཁྲི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་མཆོད་རྟེན་དེར་མཇལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྗོ་ཁང་འདི་བཞེངས་པ་རེད། དེར་དཔྱད་ན། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མདོ་སྨད་ཁྲི་ཀར་ཕེབས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་འགྲོ་དོན

མཛད་ཡོད།

གོང་སྨྲས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། དམངས་ཁྲོད་དག་རྒྱུན་དང་རང་གི་རྟད་གཅོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཁང་འདི་ཐོག་མར་ས་པཎ་གྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན་པར་ལུང་དང་རིག་པས་བསྒྲུབས་ཡོད། ས་པཎ་གྱིས་ལིང་ཀུཙུ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རྗེས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་དེ་རྡོ་བདག་ཚང་ལ་གཉེར་གཏད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིས་སུ་བོད་རྗེ་གྲྭ་ཚང་གིས་དགེ་འདུན་པ་མངགས་ནས་དགོན་སྡེ་འདི་བདག་སྐྱོང་དང་། ངབརྒྱད་ལོར་ཆགས་སྐྱོན་ཐེབས་པ། རྗེས་སོང་ཨ་ཁྲུ་ཞུལ་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་གསོ་འགན་བཞེས་ཏེ་ལྷ་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་མཛད་ཚུལ། རྡོ་ཁང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀོད་པ་དང་དེའི་ནང་བཞུགས་པའི་ཐུབ་སྐུའི་སྣང་བརྙན། ལྡེབས་བྲིས་རི་མོ་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྐྱུང་གནས་སྲུང་བའི་གནས་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་བསྟན། དེའི་ཆོག་ཕྱུག་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་པའི་སྐྱུང་གནས་དང་། བཞི་བའི་ཆོས་ཐོག་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན། བཅུ་བའི་ལྷ་མཆོད་སོགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་དེས་དེང་སང་སྲུ་མཐུད་དུ་ཡུལ་ཁམས་དེའི་ཆོས་ལུགས་དང་། དམངས་སྲོལ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོང་ལས་དཔལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གྱི་ཐད་ལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོད། དེ་མ་ཟད། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་གཙོ་གྱུར་བའི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་མཇལ་དང་དད་པ་བྱེད་པས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད། དེ་བས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་བྱིངས་ལ་མཚོན་ན་ཤིན་ཏུ་གལ་འགངས་ཆེ་ཞིང་། རྡོ་ཁང་འདི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཉམས་པ་གོང་སྤེལ་གཏོང་བའི་ཐད་ལ་ཚང་མས་བློ་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔ་ཁྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཙོ་འདོན་གནང་ནས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་འདིའི་ཐད་ལ་ཐུགས་འཁུར་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ་བརྒྱུད་ནས་ཁྲི་ཀའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཁང་འདི་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་དང་ནང་སྒོས་སུ་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོ་སོགས་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ལ་བསམ་གཞིགས་གང་ལེགས་གནང་དགོས་པར་སྙམ་མོ།།

ཟུར་ལྟའི་དཔྱད་གཞི།
བོད་ཡིག་གི་སྐོར།

༡ མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། ཞིང་པར་མ།
༢ མཚོ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བཀོད་པའི་ཚངས་གླུ་གསར་བརྙན། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བརྩམས། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༤ལོའི་ཟླ༤
༣ ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། ༼སྟོད་སྨད་གཉིས༽ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༦ལོའི་ཟླ༦
༤ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་ལྔ། ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༠ལོའི་ཟླ༤
༥ མདོ་སྨད་ཅོང་ཆུའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་འགའི་ངོ་སྤྲོད། རབ་གོང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བརྩམས་པ། བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག ༡༩༨༧ལོའི་དུས་དེབ་གསུམ་པ།
༦ གྲུབ་གནས་ཀ་མདོ་གདོང་དམར་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་པ། ཤར་གདོང་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། ཞིང་པར་མ།
༧ ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༠ལོའི་ཟླ༢
༨ བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ཞིབ་འཇུག ཁ་སྒང་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣ལོའི་ཟླ༦
༩ བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་ཐར། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ། གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༤
༡༠ དན་ཏིག་དཀར་ཆག ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ། གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༤
༡༡ ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགོངས་རྒྱན། ཤར་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་གིས་

བརྩམས་པ། བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣ལོའི་ཟླ་༡༡

༡༢ དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༢ལོའི་ཟླ་༤བའི་པར་གཞི་དང་པོ་པར་ཐེངས་དང་པོ།

༡༣ སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གདན་རབས་དོན་ལྡན་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན། གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢ལོའི་ཟླ་༢

༡༤ ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ། ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉིམས་བརྩམས། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༤ལོའི་ཟླ་༤

༡༥ མདོ་སྨད་ཤར་ཡུལ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཚོ་བ་ཤོག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་བཅས་པར་དཔྱད་པ། འབྲུག་ཐར། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༢ལོའི་ཟླ་༥

༡༦ ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བརྩམས། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༢ལོའི་ཟླ་༡༢

༡༧ ཁྲི་ཀའི་མི་ཉག་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་དང་གསུམ་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རེངས། བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པ། སྦྲང་ཆར། ༡༩༩༨ལོའི་དུས་དེབ་གསུམ་པ།

རྒྱ་ཡིག་གི་སྐོར།

1. 贵德县地方编纂委员会编，《贵德地方丛书· 贵德县志》， 西安， 陕西人民出版社 ，1995 年。

2. 年治海、白更登编，《青海藏传佛教寺院明鉴》，兰州，甘肃民族出版社，1993 年 9 月第 1 版。

3. 张志刚主编，《宗教研究指南》，北京，北京大学宗教学文库 北京大学出版社，2005 年 6 月第 1 版。

4. 马利亚苏塞·达瓦马尼著，高秉江译，《宗教现象学》，北京，人民出版社，2006 年 10 月第 1 版。

5. 戴康生、彭耀主编，《宗教社会学》，北京，社会科学文献出版社，2007 年 5 月第 2 版。
6. 黄勇著，《拉萨尼寺梵呗——阿尼仓空宗教仪轨供品研究》，北京，中国藏学出版社，2004 年第 1 版。
7. 解成林主编，《贵德县志》，西安，陕西人民出版社，1995 年 4 月第 1 版。
8.崔永红、张得祖、杜常顺主编，《青海通史》，西宁，青海民族出版社，1999 年 9 月第 1 版。
9.张云、黄维忠辑，《唐代吐蕃资料选辑》（内部资料），北京，中国藏学研究中心，2005 年 12 月。
10.蒲文成主编，《甘青藏传佛教寺院》，西宁，青海人民出版社，1990 年第 1 版。
11.海南藏族自治州地方志编纂委员会编，《海南州志》，北京，民族出版社，1997 年第 1 版。
12. 杨应琚撰，《西宁府志·大事记》，西宁，青海人民出版社，1988 年
13.陈庆英、马林，《青海贵德珍珠寺寺碑记》，青海民族学院学报，1989 年第 4 期。
14. 班班多杰，《论藏传佛教的价值取向及藏人观念之现代转换》《世界宗教研究》，2001 年第 2 期
15. 丹珠昂奔，《藏区寺院的社会功能及其改造》《中央民族学院学报》2002 年第 6 期

❖